

Ξενοφώντος, Ελληνικά, 2, 1, 16-32

ΚΕΙΜΕΝΟ

16. Οἱ δ' Ἀθηναῖοι ὀρμώμενοι ἐκ τῆς Σάμου
τὴν βασιλέως κακῶς ἐποίουν,
καὶ ἐπὶ τὴν Χίον καὶ τὴν Ἔφεσον ἐπέπλεον, καὶ
παρεσκευάζοντο πρὸς ναυμαχίαν,
καὶ προσείλοντο στρατηγούς
πρὸς τοῖς ὑπάρχουσι
Μένανδρον, Τυδέα, Κηφισόδοτον.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Οἱ Ἀθηναῖοι ἔχοντας ὡς ὀρμητήριο τὴ Σάμο
ληλατούσαν τὴ χώρα τοῦ βασιλιά
καὶ ἐπλεαν ἐναντίον τῆς Χίου καὶ τῆς Εφέσου καὶ
προετοιμάζονταν γιὰ ναυμαχία·
καὶ ἐξέλεξαν ὡς στρατηγούς ἐπίσης,
ἐκτὸς ἀπὸ αὐτοῦς ποὺ ὑπῆρχαν,
τὸν Μένανδρο, τὸν Τυδέα καὶ τὸν Κηφισόδοτο.

17. Λύσανδρος δ' ἐκπλεῖ ἐκ τῆς Ῥόδου
παρὰ τὴν Ἰωνίαν
πρὸς τὸν Ἑλλήσποντον
πρὸς τε τῶν πλοίων τὸν ἔκπλουον
καὶ ἐπὶ τὰς ἀφεστηκυίας αὐτῶν πόλεις.

ἀνήγοντο δὲ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι
ἐκ τῆς Χίου πελάγιοι·
ἢ γὰρ Ἀσία
πολεμία αὐτοῖς ἦν.

Ὁ Λύσανδρος ἀπέπλευσε ἀπὸ τῆς Ῥόδου,
παραπλέοντας τὰ παράλια τῆς Ἰωνίας,
γιὰ τὸν Ἑλλήσποντο
γιὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὸν ἀπόπλου τῶν πλοίων
καὶ νὰ υποτάξῃ τὶς πόλεις ποὺ εἶχαν ἀποστατήσῃ ἀπ' αὐτοῦς.

Καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐπίσης ἀνοίγονταν
ἀπὸ τῆς Χίου στὸ πέλαγος·
γιατί ἡ Μ. Ἀσία
ἦταν ἐχθρική σ' αὐτοῦς.

18. Λύσανδρος δ' ἐξ Ἀβύδου παρέπλει
εἰς Λάμψακον
σύμμαχον οὔσαν Ἀθηναίων^ο
καὶ οἱ Ἀβυδηνοὶ
καὶ οἱ ἄλλοι
παρῆσαν πεζῆ.
ἠγεῖτο
δὲ Θώραξ Λακεδαιμόνιος.

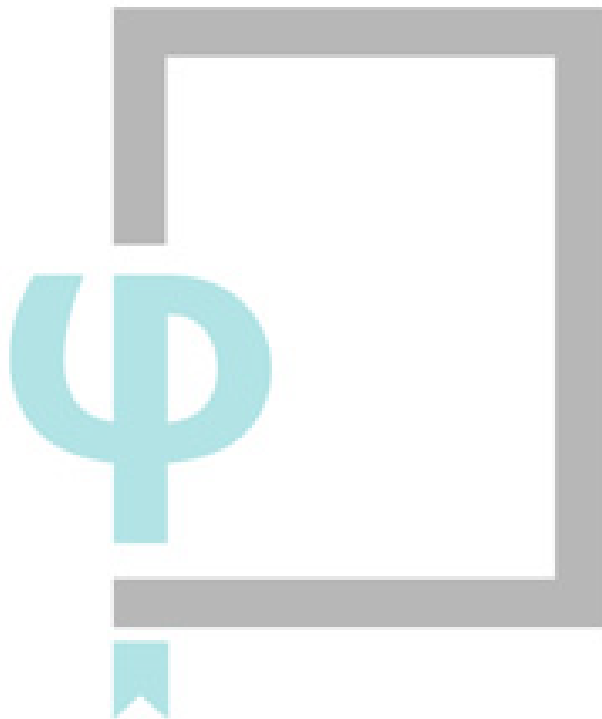
Ὁ Λύσανδρος ἐπλεε παραλιακὰ ἀπὸ τὴν Ἀβυδο
γιὰ τὴ Λάμψακο,
ποὺ ἦταν σύμμαχος τῶν Ἀθηναίων·
οἱ κάτοικοι τῆς Ἀβύδου
καὶ οἱ ὑπόλοιποι σύμμαχοι
ἔφτασαν πεζοί·
καὶ ἀρχηγὸς τοὺς
ἦταν ὁ Θώραξ ὁ Λακεδαιμόνιος.

ΚΕΙΜΕΝΟ

Προσβαλόντες δὲ τῇ πόλει αἰροῦσι
κατὰ κράτος, καὶ
διήρπασαν οἱ στρατιῶται οὔσαν
πλουσίαν καὶ οἴνου καὶ σίτου
καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτηδείων πλήρη·
τὰ δὲ ἐλεύθερα σώματα πάντα
ἀφῆκε Λύσανδρος.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Και αφού ἔκαναν ἐπίθεση στην πόλη,
την κυρίεψαν με ἔφοδο και τη
λεηλάτησαν οι στρατιῶτες, καθώς
ἦταν πλούσια και γεμάτη κρασί, σιτάρι
και ἄλλα εφόδια·
ὄλους ὁμως τους πολίτες ο Λύσανδρος
τους ἀφησε ἐλεύθερους .

ΚΕΙΜΕΝΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

<p>Οἱ δ' Ἀθηναῖοι κατὰ πόδας πλέοντες ὠρμίσαντο τῆς Χερρονήσου ἐν Ἐλαιοῦντι ναυσὶν ὀγδοήκοντα καὶ ἑκατόν. ἐνταῦθα δὴ ἀριστοποιούμενοι αὐτοῖς ἀγγέλλεται τὰ περὶ Λάμψακον, καὶ εὐθύς ἀνήχθησαν εἰς Σηστόν.</p>	<p>Οἱ Αθηναῖοι πλέοντας ἀπὸ κοντὰ αγκυροβόλησαν στον Ελαιούντα τῆς Χερσονήσου με ἑκατόν ογδόντα πλοῖα. Εκεῖ, λοιπόν, ἐνὼ γευματίζαν, ἐμαθαν τὰ νέα γιὰ τὴ Λάμψακο καὶ ἀμέσως ἀνοίχτηκαν γιὰ τὴ Σηστό·</p>
---	---

<p>ἐκεῖθεν δ' ἐπισιτισάμενοι ἐπλευσαν εὐθύς εἰς Αἰγὸς ποταμοὺς ἀντίον τῆς Λαμψάκου· δειῖχε δ' ὁ Ἑλλήσποντος ταύτη ὡς πεντεκαίδεκα σταδίους, ἐνταῦθα δὴ ἐδειπνοποιοῦντο.</p> <p>Λύσανδρος δὲ τῇ ἐπιούσῃ νυκτί, ἐπεὶ ὄρθρος ἦν, ἐσήμανεν ἀριστοποιησαμένους εἰσβαίνειν εἰς τὰς ναῦς, πάντα δὲ παρασκευασάμενος ὡς εἰς ναυμαχίαν καὶ παραβάλλων τὰ παραβλήματα, προεῖπεν ὡς μηδεὶς κινήσοιτο ἐκ τῆς τάξεως μηδὲ ἀνάξειτο.</p>	<p>Ἀπὸ ἔκει, ἀφοῦ εφοδιάστηκαν με τροφίμα, ἐπλευσαν ἀμέσως στους Αιγὸς ποταμοὺς, ἀπέναντι ἀπὸ τὴ Λάμψακο· στο μέρος αὐτὸ ὁ Ἑλλήσποντος ἔχει πλάτος περίπου δεκαπέντε στάδια. Κι ἐκεῖ ἐπαίρναν τὸ δείπνο τους.</p> <p>Ὁ Λύσανδρος τὴν ἐπόμενη νύχτα, ὅταν ξημέρωνε, ἔδωσε σήμα στα πληρώματα, ἀφοῦ προγευματίσουν, να ἐπιβαστοῦν στα πλοῖα· καὶ ἀφοῦ ἔκανε ὅλες τὶς προετοιμασίες σαν γιὰ ναυμαχία καὶ ἐνὼ τοποθετοῦσε στα πλάγια τῶν πλοίων τὰ παραπετάσματα, προειδοποίησε νὰ μὴν ἀπομακρυνθεῖ κανένας ἀπὸ τὴν παράταξη μῆτε νὰ ἀνοίχτεῖ στο πέλαγος.</p>
--	--

ΚΕΙΜΕΝΟ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι
 ἄμα τῷ ἡλίῳ ἀνίσχοντι
 παρετάξαντο ἐν μετώπῳ
 ἐπὶ τῷ λιμένι
 ὡς εἰς ναυμαχίαν.
 ἐπεὶ δὲ Λύσανδρος
 οὐκ ἀντανήγαγε,
 καὶ τῆς ἡμέρας ὄψε ἦν,
 ἀπέπλευσαν πάλιν
 εἰς τοὺς Αἰγὸς ποταμούς.

Λύσανδρος δὲ
 τὰς ταχίστας τῶν νεῶν ἐκέλευσεν
 ἔπεσθαι τοῖς Ἀθηναίοις,
 κατιδόντας ὃ τι ποιοῦσιν,
 ἐπειδὰν δὲ ἐκβῶσι,
 ἀποπλεῖν
 καὶ αὐτῷ ἔξαγγεῖλαι.
 καὶ οὐ πρότερον ἔξεβίβασεν
 ἐκ τῶν νεῶν
 πρὶν αὗται ἦκον.
 ταῦτα δ' ἐποίησε
 τέτταρας ἡμέρας,
 καὶ οἱ Ἀθηναῖοι
 ἐπανήγοντο.

Οἱ Αθηναῖοι
 ἀμέσως μετὰ τὴν ἀνατολήν τοῦ ἡλίου
 παρατάχτηκαν κατὰ μέτωπο
 μπροστὰ στὸ λιμάνι
 γιὰ ναυμαχία.
 Ἐπειδὴ ὅμως ὁ Λύσανδρος
 δὲν ἔβγαίνει γιὰ νὰ τοὺς ἀντιμετωπίσει
 -ἦταν ἄλλωστε ἀργά-,
 γύρισαν πίσω
 στους Αἰγὸς ποταμούς.
 Τότε ὁ Λύσανδρος
 διέταξε τὰ πλεῖστα πλοῖα τοῦ
 νὰ ἀκολουθοῦν τοὺς Αθηναίους
 καὶ, ἀφοῦ παρατηρήσουν τι κάνουν
 ὅταν ἀποβιβαστοῦν στὴν ξηρὰ,
 νὰ ἀποπλεύσουν
 καὶ νὰ τοῦ ἀνακοινώσουν.
 Καὶ δὲν ἀποβίβασε τοὺς στρατιῶτες τοῦ
 ἀπὸ τὰ πλοῖα,
 παρὰ μόνον ἀφοῦ ἐπέστρεψαν τὰ ταχύπλοα.
 Αὐτὰ ἔκανε
 γιὰ τέσσερις μέρες,
 ἐνῶ οἱ Αθηναῖοι
 ἔβγαίνουν στὴν ἀνοιχτὴ θάλασσα γιὰ νὰ τὸν
 ἀντιμετωπίσουν.

ΚΕΙΜΕΝΟ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

25. Αλκιβιάδης δὲ κατιδὼν
 ἐκ τῶν τειχῶν
 τοὺς μὲν Ἀθηναίους
 ἐν αἰγιαλῷ ὀρμοῦντας
 καὶ πρὸς οὐδεμιᾷ πόλει,
 τὰ δ' ἐπιτήδεια ἐκ Σηστοῦ μετιόντας
 πεντεκαίδεκα σταδίους ἀπὸ τῶν νεῶν,
 τοὺς δὲ πολεμίους
 ἐν λιμένι
 καὶ πρὸς πόλει ἔχοντας πάντα,
 οὐκ ἐν καλῷ ἔφη αὐτοὺς ὀρμεῖν,
 ἀλλὰ παρήνει μεθορμίσαι
 εἰς Σηστὸν
 πρὸς τε λιμένα
 καὶ πρὸς πόλιν
 οὓ ὄντες
 ναυμαχήσετε, ἔφη,
 ὅταν βούλησθε.

Ο Αλκιβιάδης, ὅταν παρατήρησε
 ἀπὸ τα τείχη (του πύργου του)
 ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι
 εἶχαν ἀγκυροβολήσει σε ἀνοιχτὴ παραλία
 καὶ μακριὰ ἀπὸ κάθε πόλη
 καὶ ὅτι ἀναζητοῦσαν τα εφόδια ἀπὸ τη
 Σηστό,
 δεκαπέντε στάδια μακριὰ ἀπὸ τα πλοία,
 ἐνῶ (ὅτι) οἱ ἐχθροὶ
 (ναυλοχοῦσαν) σε λιμάνι
 καὶ εἶχαν τα πάντα κοντὰ σε πόλη,
 τοὺς εἶπε ὅτι δὲν εἶχαν ἀράξει σε καλὸ μέρος
 καὶ τοὺς συμβούλευε να μετακινηθοῦν
 στη Σηστό,
 κοντὰ σε λιμάνι
 καὶ σε πόλη·
 «ἐκεῖ ἀν εἰστε,
 μπορεῖτε να ναυμαχήσετε -εἶπε-
 ὅταν το θελήσετε» .

26. Οἱ δὲ στρατηγοί,
 μάλιστα δὲ Τυδεὺς καὶ Μένανδρος,
 ἐκέλευσαν αὐτὸν ἀπιέναι·
 αὐτοὶ γὰρ νῦν
 στρατηγεῖν,
 οὐκ ἐκεῖνον.
 καὶ ὁ μὲν ὄχρητο.

Οἱ στρατηγοὶ ὁμως
 -ιδίως ο Τυδέας καὶ ο Μένανδρος-
 τον πρόσταξαν να φύγει·
 γιατί (του εἶπαν) ὅτι τώρα οἱ ἴδιοι
 ἦταν στρατηγοὶ
 καὶ ὄχι ἐκεῖνος.
 Ἔτσι ο Αλκιβιάδης ἀποχώρησε.

ΚΕΙΜΕΝΟ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

<p>27 Λύσανδρος δ', ἐπεὶ ἦν ἡμέρα πέμπτη ἐπιπλέουσι τοῖς Ἀθηναίοις, εἶπε τοῖς παρ' αὐτοῦ ἐπομένοις, ἐπὶν κατίδωσιν αὐτοὺς ἐκβεβηκότας καὶ ἐσκεδασμένους κατὰ τὴν Χερρόνησον, (ὅπερ ἐποίουν καθ' ἐκάστην ἡμέραν πολὺ μᾶλλον, τὰ τε σιτία πόρρωθεν ὠνούμενοι καὶ καταφρονοῦντες δὴ τοῦ Λυσάνδρου, ὅτι οὐκ ἀντανῆγεν), ἀποπλέοντας τοῦμπαλιν παρ' αὐτὸν ἄραι ἀσπίδα κατὰ μέσον τὸν πλοῦν. οἱ δὲ ταῦτα ἐποίησαν ὡς ἐκέλευσε.</p>	<p>Ο Λύσανδρος τὴν πέμπτη ἡμέρα, ἀφότου οἱ Ἀθηναῖοι ἐπλεαν ἐναντίον του, διέταξε αὐτοὺς που κατασκόπευαν τους Ἀθηναίους κατὰ διαταγὴ του, ὅταν δουν αὐτοὺς νὰ ἔχουν ἀποβιβαστεῖ καὶ νὰ εἶναι διασκορπισμένοι στὴ χερσόνησο (πράγμα ἀκριβῶς που οἱ Ἀθηναῖοι συνήθιζαν νὰ κάνουν κάθε μέρα ὅλο καὶ περισσότερο, γιατί καὶ τὰ τρόφιμα τὰ ἀγόραζαν ἀπὸ μακριὰ καὶ περιφρονοῦσαν φυσικὰ τὸν Λύσανδρο, διότι δὲν ἐβγαίνε γιὰ νὰ τους ἀντιμετωπίσει), νὰ ἐπιστρέψουν με τὰ πλοῖα πίσω σ' αὐτὸν καὶ νὰ υψώσουν μιὰ ἀσπίδα στὸ μέσο τῆς διαδρομῆς. Κι αὐτοὶ ἔκαναν αὐτὰ, ὅπως τους διέταξε.</p>
--	---

28. Λύσανδρος δ' εὐθύς ἐσήμανε
τὴν ταχίστην πλεῖν,
συμπαρήγει δὲ καὶ Θώραξ
τὸ πεζὸν ἔχων.

Κόνων δὲ ἰδὼν τὸν ἐπίπλου,
ἐσήμανεν εἰς τὰς ναῦς βοηθεῖν
κατὰ κράτος.

Δισκεδασμένων δὲ τῶν ἀνθρώπων,

αἱ μὲν τῶν νεῶν δίκροτοι ἦσαν,

αἱ δὲ μονόκροτοι,
αἱ δὲ παντελῶς κεναί·

Τότε ο Λύσανδρος ἔδωσε ἀμέσως σήμα
να ξεκινήσει ο στόλος ολοταχῶς·
συμπορευόταν καὶ ο Θώραξ
με το πεζικό του.

Ο Κόνων, μόλις εἶδε τὴν ἐπίθεση,
ἔδωσε σήμα (στους στρατιῶτες) να τρέξουν
ἀμέσως στα πλοία.

Επειδὴ ὅμως οἱ ἀνθρώποι εἶχαν
διασκορπιστεῖ,

ἀλλὰ πλοία βρέθηκαν με δύο μόνο
σειρές κωπηλάτες,

ἀλλὰ με μία
καὶ ἀλλὰ τελείως ἄδεια·

ΚΕΙΜΕΝΟ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

ἢ δὲ Κόνωνος
καὶ ἄλλαι ἑπτὰ
περὶ αὐτὸν πλήρεις
ἀνήχθησαν ἀθρόαι
καὶ ἡ Πάραλος,
τὰς δ' ἄλλας πάσας Λύσανδρος
ἔλαβε πρὸς τῆ γῆ.
τοὺς δὲ πλείστους ἄνδρας συνέλεξεν
ἐν τῆ γῆ ἵ
οὶ δὲ καὶ
ἔφυγον εἰς τὰ τειχύδρια.

Μόνο το πλοίο του Κόνωνα
και άλλα εφτά,
που βρέθηκαν επανδρωμένα κοντά του,
όλα μαζί βγήκαν στ' ανοιχτά,
μαζί και η Πάραλος,
ενώ όλα τα άλλα ο Λύσανδρος
τα κατέλαβε στην ακτή.
Επίσης, αιχμαλώτισε τους περισσότερους
άντρες στην ακτή·
μερικοί όμως πρόλαβαν και κατέφυγαν
στα μικρά οχυρά (της Σηστού).

29. Κόνων δὲ φεύγων
ταῖς ἑννέα ναυσὶ,
ἐπεὶ ἔγνω
τῶν Ἀθηναίων τὰ πράγματα
διεφθαρμένα,
κατασχὼν ἐπὶ τὴν Ἀβαρνίδα
τὴν Λαμψάκου ἄκραν ἔλαβεν αὐτόθεν
τὰ μεγάλα τῶν Λυσάνδρου νεῶν ἰστία,
καὶ αὐτὸς μὲν ὀκτῶ ναυσὶν ἀπέπλευσε
παρ' Εὐαγόραν
εἰς Κύπρον,
ἢ δὲ Πάραλος εἰς τὰς Ἀθήνας
ἀπαγγελοῦσα τὰ γεγονότα.

Ο Κόνων, ενώ έφευγε
με τα εννιά πλοία του,
όταν κατάλαβε
ὅτι οι Αθηναίοι είχαν καταστραφεί,
αφού προσορμίστηκε στην Αβαρνίδα,
το ακρωτήριο της Λαμψάκου,
πήρε από `κει τα μεγάλα πανιά των πλοίων
του Λύσανδρου·
και ο ίδιος με τα οχτώ πλοία
έπλευσε για τον Ευαγόρα
της Κύπρου,
ενώ η Πάραλος προς την Αθήνα
για να αναγγείλει τα γεγονότα.

30. Λύσανδρος δ' ἀπήγαγεν
εἰς Λάμψακον
τάς τε ναῦς καὶ τοὺς αἰχμαλώτους
καὶ τᾶλλα πάντα,
ἔλαβε δὲ καὶ τῶν στρατηγῶν ἄλλους τε
καὶ Φιλοκλέα καὶ Ἀδείμαντον.
ἧ δ' ἡμέρα
ταῦτα κατειργάσατο,
ἔπεμψε εἰς Λακεδαίμονα Θεόπομπον
τὸν Μιλήσιον ληστήν
ἀπαγγελοῦντα τὰ γεγονότα,
ὃς ἀφικόμενος τριταῖος
ἀπήγγειλε.

31. Μετὰ δὲ ταῦτα Λύσανδρος
ἀθροίσας τοὺς συμμάχους
ἐκέλευσε βουλευέσθαι
περὶ τῶν αἰχμαλώτων.
ἐνταῦθα δὴ κατηγορίαι ἐγίνοντο πολλαὶ
τῶν Ἀθηναίων,
ἃ τε ἤδη παρενομήκεσαν
καὶ ἃ ἐψηφισμένοι ἦσαν ποιεῖν,
εἰ κρατήσειαν τῇ ναυμαχίᾳ,
τὴν δεξιὰν χεῖρα ἀποκόπτειν
τῶν ζωγρηθέντων πάντων,
καὶ ὅτι λαβόντες δύο τριήρεις,
Κορινθίαν
καὶ Ἄνδριαν,
τοὺς ἄνδρας ἐξ αὐτῶν πάντας
κατακρημνίσαιαν.

Ο Λύσανδρος μετέφερε
στη Λάμψακο
και τα πλοία και τους αιχμαλώτους
και όλα τα άλλα
και από τους στρατηγούς συνέλαβε και άλλους
και το Φιλοκλή και τον Αδείμαντο.
Την ίδια ημέρα μάλιστα
που κατόρθωσε αυτά
έστειλε στη Σπάρτη το Θεόπομπο,
το Μιλήσιο πειρατή,
για να αναγγείλει τα γεγονότα,
ο οποίος αφού έφτασε την τρίτη μέρα
τα ανακοίνωσε.

Μετά από αυτά ο Λύσανδρος,
αφού συγκέντρωσε τους συμμάχους,
τους είπε να αποφασίσουν
για τους αιχμαλώτους.
Τότε, λοιπόν, διατυπώνονταν πολλές κατηγορίες
για τους Αθηναίους,
ποια δηλ. εγκλήματα είχαν κάνει ήδη
και τι είχαν αποφασίσει να κάνουν,
αν νικήσουν στη ναυμαχία,
να αποκόψουν δηλαδή το δεξί χέρι
όλων όσοι θα πιάνονταν ζωντανοί,
και ότι, όταν κυρίεψαν δύο τριήρεις,
τη μια από την Κόρινθο
και την άλλη από την Άνδρο,
όλους τους άνδρες απ' αυτές
τους πέταξαν στη θάλασσα.

Φιλοκλῆς δ' ἦν
στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων,
ὃς τούτους διέφθειρεν.

Ο Φιλοκλής ήταν
ο στρατηγός των Αθηναίων
που τους σκότωσε.

32. Ελέγετο δὲ καὶ ἄλλα πολλά,
καὶ ἔδοξεν ἀποκτεῖναι
ὅσοι τῶν αἰχμαλώτων ἦσαν Ἀθηναῖοι
πλὴν Ἀδεϊμάντου,
ὅτι μόνος
ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ
ἐπελάβετο του ψηφίσματος
περὶ τῆς ἀποτομῆς τῶν χειρῶν·
ἠτιάθη μέντοι ὑπὸ τινων
προδοῦναι τὰς ναῦς.

Διατυπώνονταν και άλλες πολλές κατηγορίες
και αποφάσισαν να σκοτώσουν
ὅσους ἀπὸ τους αἰχμαλώτους ἦταν Αθηναῖοι,
εκτὸς ἀπὸ τον Αδεΐμαντο,
γιατί μόνο αυτός

Λύσανδρος δὲ ἐρωτήσας πρῶτον Φιλοκλέα,
ὃς κατεκρήμνισε τοὺς Ἀνδρίους
καὶ Κορινθίους,
τί εἶη ἄξιος παθεῖν
ἀρξάμενος
παρανομεῖν εἰς Ἕλληνας,
ἀπέσφαξεν

στην ἐκκλησία του δήμου
αντιτάχτηκε στην ἀπόφαση
για την ἀποκοπή των χειρῶν·
κατηγορήθηκε ὁμως ἀπὸ μερικοὺς
ὅτι πρόδωσε το στόλο.

Και ο Λύσανδρος, ἀφοῦ ρώτησε πρῶτα το Φιλοκλή,
ο οποίος ἐρίξε στη θάλασσα τους Ἀνδρίους
και τους Κορινθίους,
ποια τιμωρία του ἀξίζε να υποστεί,
ἐπειδὴ πρῶτος ἀρχισε
να παρανομεῖ εἰς βάρους των Ἑλλήνων,
τον ἐσφαξε.

ΚΕΙΜΕΝΟ

1. ἐπεὶ δὲ τὰ ἐν τῇ Λαμψάκῳ κατεστήσατο,

ἔπλει

ἐπὶ τὸ Βυζάντιον

καὶ Καλχηδόνα.

οἱ δ' αὐτὸν ὑπεδέχοντο,

ὑποσπόνδους ἀφέντες

τούς τῶν Ἀθηναίων φρουρούς.

οἱ δὲ προδόντες

Ἀλκιβιάδῃ τὸ Βυζάντιον

τότε μὲν ἔφυγον εἰς τὸν Πόντον,

ἕστερον δ' εἰς Ἀθήνας

καὶ ἐγένοντο Ἀθηναῖοι.

2. Λύσανδρος δὲ

τούς τε φρουρούς τῶν Ἀθηναίων

καὶ εἴ τινα ἄλλον Ἀθηναῖον

ἴδοι που,

ἀπέπεμπεν εἰς τὰς Ἀθήνας,

δίδοὺς ἀσφάλειαν

ἐκεῖσε μόνον πλέουσιν,

ἄλλοθι δ' οὐ,

εἰδὼς ὅτι

ὄσω ἂν πλείους συλλεγῶσιν

εἰς τὸ ἄστυ καὶ τὸν Πειραιᾶ,

θᾶπτον ἔσεσθαι ἔνδειαν

τῶν ἐπιτηδείων.

καταλιπὼν δὲ Βυζαντίου καὶ Καλχηδόνας

Σθενέλαον Λάκωνα ἄρμοστήν,

αὐτὸς ἀποπλεύσας εἰς Λάμψακον

τὰς ναῦς ἐπεσκεύαζεν.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Αφού ο Λύσανδρος ρύθμισε την κατάσταση

στη Λάμψακο,

έπλευσε

εναντίον του Βυζαντίου

και της Καλχηδόνας.

Οι κάτοικοι (αυτών των πόλεων) τον δέχτηκαν,

αφού άφησαν να φύγουν με επίσημη συμφωνία

οι φρουροί των Αθηναίων·

αυτοί, πάλι, που παρέδωσαν με προδοσία στον

Αλκιβιάδη το Βυζάντιο,

τότε κατέφυγαν πρώτα στον Πόντο,

ύστερα στην Αθήνα

και έγιναν Αθηναίοι πολίτες.

Ο Λύσανδρος

και τους φρουρούς των Αθηναίων

και οποιονδήποτε άλλον Αθηναίο

έβλεπε κάπου,

τους έστελνε στην Αθήνα

δίνοντας ασφάλεια

σ' αυτούς που έπλεαν μόνο για εκεί

και όχι για άλλο μέρος,

γιατί γνώριζε ότι,

όσο περισσότεροι συγκεντρωθούν

στην πόλη της Αθήνας και στον Πειραιά,

(τόσο) γρηγορότερα θα προκύψει έλλειψη

των εφοδίων.

Και αφού άφησε στο Βυζάντιο και στην Καλχηδόνα

το Σθενέλαο το Λάκωνα ως αρμοστή,

ο ίδιος επέστρεψε στη Λάμψακο

και άρχισε να επισκευάζει τα πλοία του.

3. Αφικομένης δὲ τῆς Παράλου
νυκτὸς ἐν ταῖς Ἀθήναις
ἐλέγετο ἡ συμφορὰ,
καὶ οἰμωγὴ ἐκ τοῦ Πειραιῶς διῆκεν
διὰ τῶν μακρῶν τειχῶν εἰς ἄστυ,
ὁ ἕτερος τῷ ἐτέρῳ παραγγέλλων·

ὥστ' ἐκείνης τῆς νυκτὸς οὐδεὶς ἐκοιμήθη,
οὐ μόνον πενθοῦντες
τοὺς ἀπολωλότας,
ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἔτι αὐτοὶ
ἑαυτοὺς,
πείσεσθαι νομίζοντες
οἷα ἐποίησαν
Μηλίου τε
Λακεδαιμονίων ἀποίκους ὄντας,
κρατήσαντες πολιορκία,
καὶ Ἰστιαίας
καὶ Σκιωναίους καὶ Τορωναίους
καὶ Αἰγινήτας καὶ ἄλλους πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων.

4. τῇ δ' ὕστεραία
ἐκκλησίαν ἐποίησαν,
ἐν ἧ ἔδοξε
ἀποχωσάει
τούς τε λιμένας
πλην ἑνὸς
καὶ τὰ τεῖχη εὐτρεπίζειν
καὶ φυλακὰς ἐφιστάναι
καὶ παρασκευάζειν τὴν πόλιν
τᾶλλα πάντα ὡς εἰς πολιορκίαν.

Ὄταν ἡ Πάραλος ἐφτασε
νύχτα στὴν Ἀθήνα,
διαδιδόταν ἡ συμφορὰ,
καὶ ὁ θρήνος ἐφτανε ἀπὸ τοῦ Πειραιᾶ
μέσα ἀπὸ τὰ μακρὰ τεῖχη στὴν πόλη,
καθὼς ἀνήγγελλε (τὴν εἶδηση) ὁ ἕνας στὸν
ἄλλον·
ἐτσι, ἐκείνη τὴ νύχτα κανένας δὲν κοιμήθηκε,
γιατὶ θρηνοῦσαν ὄχι μόνον
ὅσους εἶχαν χαθεῖ,
ἀλλὰ πολὺ περισσότερο ἀκόμα οἱ ἴδιοι
τοὺς εαυτοὺς τους,
γιατὶ νόμιζαν ὅτι θὰ πάθουν
σαν κι αὐτὰ που ἔκαναν
στους κατοίκους τῆς Μήλου,
που ἦταν ἀποικοὶ τῶν Λακεδαιμονίων,
αφού τους νίκησαν με πολιορκία,
καὶ στους κατοίκους τῆς Ἰστιαίας
καὶ τῆς Σκιώνης καὶ τῆς Τορώνης
καὶ τῆς Αἰγίνας καὶ σε πολλοὺς ἄλλους Ἑλλήνες.

Τὴν ἐπόμενη μέρα, ὠστόσο,
ἔκαναν συνέλευση τοῦ λαοῦ
στὴν ὁποία ἀποφάσισαν
να φράξουν με ἐπιχωμάτωση
τὴν εἰσοδο στα λιμάνια,
εκτός ἀπὸ ἕνα,
να ἐπισκευάσουν τὰ τεῖχη,
να ἐγκαταστήσουν φρουρὲς
καὶ να ετοιμάσουν τὴν πόλη τους
για ὅλα τὰ ἄλλα σαν για πολιορκία.

ΚΕΙΜΕΝΟ

16 Τοιούτων δὲ ὄντων
Θηραμένης εἶπεν ἐν ἐκκλησίᾳ
ὅτι εἰ βούλονται αὐτὸν πέμψαι
παρὰ Λύσανδρον,
εἰδὼς ἦξει
Λακεδαιμονίους πότερον
ἀντέχουσι περὶ τῶν τειχῶν
ἐξανδραποδίσασθαι τὴν πόλιν βουλόμενοι
ἢ πίστεως ἔνεκα.
πεμφθεὶς δὲ διέτριβε
παρὰ Λυσάνδρῳ τρεῖς μῆνας
καὶ πλείω, ἐπιτηρῶν
ὁπότε Ἀθηναῖοι ἔμελλον
διὰ τὸ ἐπιλελοιπέναι
τὸν σῆτον ἅπαντα
ὁμολογήσειν ὅ τι τις λέγοι.

17 ἐπεὶ δὲ ἦκε τετάρτῳ μηνί,
ἀπήγγειλεν ἐν ἐκκλησίᾳ
ὅτι Λύσανδρος τέως μὲν
κατέχοι αὐτὸν,
εἶτα κελεύοι
ἰέναι εἰς Λακεδαίμονα·
οὐ γὰρ εἶναι κύριος
ᾧν ἐρωτῶτο ὑπ' αὐτοῦ,
ἀλλὰ τοὺς ἐφόρους.
μετὰ ταῦτα ἠρέθη
πρεσβευτῆς δέκατος αὐτός
αὐτοκράτωρ εἰς Λακεδαίμονα.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Ενώ έτσι είχαν τα πράγματα,
ο Θηραμένης είπε στην εκκλησία του δήμου
ὅτι, αν θέλουν να στείλουν αὐτὸν τον ἴδιο
στο Λύσανδρο,
θα επιστρέψει γνωρίζοντας
αν οι Λακεδαιμόνιοι
επιμένουν για την κατεδάφιση των τειχῶν,
επειδὴ θέλουν να υποδουλώσουν την πόλη,
ἢ για να ἔχουν εγγύηση.
Ὅταν, λοιπόν, τον ἔστειλαν, ἔμεινε
κοντά στο Λύσανδρο τρεις μῆνες
και περισσότερο καιροφυλαχτώντας
πότε οι Αθηναῖοι ἐπρόκειτο
εξαιτίας της παντελούς ἔλλειψης
των τροφίμων
να συμφωνήσουν σε ὅ,τι κάποιος θα τους
πρότεινε.

Ὅταν γύρισε τον τέταρτο μῆνα,
ανακοίνωσε στην εκκλησία του δήμου
ὅτι τάχα ο Λύσανδρος ἔως τότε
τον κρατούσε αιχμάλωτο
και ἔπειτα τον διέταξε
να μεταβεί στη Σπάρτη·
γιατί (του ἔλεγε) ὅτι δεν ἦταν αρμόδιος αὐτός
για ὅσα τον ρωτούσε
ἀλλὰ οι ἔφοροι.
Ἐστερα ἀπὸ αὐτά (ο Θηραμένης) ἐκλέχτηκε,
μαζί με ἄλλους εννιά, ως πρεσβευτῆς
με ἀπόλυτη ἐξουσιοδότηση για τη Σπάρτη.

18. Λύσανδρος δὲ ἔπεμψεν
τοῖς ἐφόροις
μετ' ἄλλων Λακεδαιμονίων
Ἀριστοτέλην,
φυγάδα Ἀθηναῖον ὄντα,
ἀγγελοῦντα
ὅτι ἀποκρίναιτο Θηραμένει
ἐκείνους εἶναι κυρίουσ εἰρήνης
καὶ πολέμου.

(Στο μεταξύ) ο Λύσανδρος ἔστειλε
στους εφόρους
μαζί με ἄλλους Λακεδαιμονίους
τον Ἀριστοτέλη,
που ἦταν ἐξόριστος Ἀθηναῖος,
για να τους ἀναγγεῖλει
ὅτι ἀποκρίθηκε στο Θηραμένει
πως ἐκεῖνοι ἦταν ἀρμόδιοι για εἰρήνη
και πόλεμο.

19. Θηραμένης δὲ καὶ οἱ
ἄλλοι πρέσβεις
ἐπεὶ ἦσαν ἐν Σελλασίᾳ,
ἐρωτώμενοι δὲ
ἐπὶ τίνι λόγῳ ἦκοιεν
εἶπον
ὅτι αὐτοκράτορες
περὶ εἰρήνης,
μετὰ ταῦτα οἱ ἔφοροι ἐκέλευον
καλεῖν αὐτούς.

Ο Θηραμένης
και οι ἄλλοι πρέσβεις,
ὅταν βρίσκονταν στη Σελλασία,
καθὼς τους ρωτούσαν
για ποιο λόγο εἶχαν ἐρθει,
ἀπάντησαν
ὅτι (εἶχαν ἐρθει) με ἀπόλυτη ἐξουσιοδότηση για
την εἰρήνη ἵ
ὑστερα ἀπὸ αὐτὰ οἱ ἔφοροι πρόσταξαν
να τους φωνάξουν.

ΚΕΙΜΕΝΟ**ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ**

19. ἐπεὶ δ' ἦκον,
ἐκκλησίαν ἐποίησαν,

ἐν ἧ Κορίνθιοι
καὶ Θηβαῖοι μάλιστα,
πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι τῶν Ἑλλήνων,
ἀντέλεγον μὴ σπένδεσθαι
Ἀθηναίοις, ἀλλ' ἐξαιρεῖν.

Ὄταν (οἱ Ἀθηναῖοι πρέσβεις) ἔφτασαν (στη Σπάρτη),
(οἱ ἔφοροι) συγκάλεσαν συνέλευση (τῶν συμμάχων
τους),
στην ὁποία οἱ Κορίνθιοι
καὶ κυρίως οἱ Θηβαῖοι
ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἄλλοι Ἕλληνες
ἀντιπρότειναν νὰ μὴ συνθηκολογήσουν
μὲ τους Ἀθηναίους ἀλλὰ νὰ τους ἀφανίσουν.

20. Λακεδαιμόνιοι δὲ ἔφασαν
πόλιν Ἑλληνίδα οὐκ ἀνδραποδεῖν
μέγα ἀγαθὸν εἰργασμένην
ἐν τοῖς μεγίστοις κινδύνοις
γενομένοις τῇ Ἑλλάδι,
ἀλλ' ἐποιοῦντο εἰρήνην
ἐφ' ᾧ
καθελόντας
τά τε μακρὰ τεῖχη καὶ τὸν Πειραιᾶ
καὶ παραδόντας τὰς ναῦς
πλὴν δώδεκα
καὶ καθέντας τοὺς φυγάδας
τὸν αὐτὸν ἐχθρὸν καὶ φίλον νομίζοντας
Λακεδαιμονίοις ἔπεσθαι
καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν
ὅποιοι ἂν ἠγῶνται.

Οἱ Λακεδαιμόνιοι ὁμῶς εἶπαν
ὅτι δε θα υποδουλώσουν μια πόλη ελληνική
που εἶχε προσφέρει μεγάλες υπηρεσίες
στους πολὺ μεγάλους κινδύνους
που απείλησαν τὴν Ἑλλάδα·
γι' αὐτὸ δέχτηκαν νὰ κάνουν εἰρήνη
μὲ τὸν ὄρο (οἱ Ἀθηναῖοι),
αφοῦ γκρεμίσουν
τὰ μακρὰ τεῖχη καὶ τὰ τεῖχη τοῦ Πειραιᾶ,
καὶ παραδώσουν τὰ πλοῖα τους
εκτὸς ἀπὸ δώδεκα
καὶ ἐπαναφέρουν τοὺς ἐξόριστους,
ἔχοντας τὸν ἴδιο (μ' αὐτούς) ἐχθρὸ καὶ φίλο,
νὰ ἀκολουθοῦν τοὺς Λακεδαιμονίους
καὶ στὴν ξηρὰ καὶ στὴ θάλασσα,
ὅπου τοὺς οδηγοῦν αὐτοί.

21. Θηραμένης δὲ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ πρέσβεις
ἐπανάφερον ταῦτα
εἰς τὰς Ἀθήνας.

Ὁ Θηραμένης καὶ οἱ συμπρέσβεις του,
μετέφεραν αὐτοὺς τοὺς ὄρους
στὴν Ἀθήνα.

είσιόντας δ' αὐτοὺς
ὄχλος περιεχέϊτο πολὺς,
φοβούμενοι μὴ ἄπρακτοι ἦκοιεν·
οὐ γὰρ ἔτι ἐνεχώρει μέλλειν
διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀπολλυμένων τῷ λιμῷ.

Ὅταν ἐμπαιναν στην πόλη,
τους περικύκλωσε πολὺς λαός,
γιατί φοβούνταν μήπως γύρισαν ἀπρακτοί·
γιατί δε χωρούσε πια ἄλλη αναβολή,
επειδὴ πολλοὶ πέθαιναν ἀπὸ την πείνα.

22. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ οἱ πρέσβεις ἀπήγγελλον
ἐφ' οἷς
οἱ Λακεδαιμόνιοι ποιοῖντο
τὴν εἰρήνην·
προηγόρει δὲ αὐτῶν
Θηραμένης, λέγων
ὥς χρὴ
πείθεσθαι Λακεδαιμονίοις
καὶ τὰ τεῖχη περιαιρεῖν.
ἀντειπόντων δὲ τινῶν αὐτῷ,
πολύ δὲ πλειόνων συνεπαινεσάντων,
ἔδοξε δέχεσθαι τὴν εἰρήνην.

Την ἐπόμενη μέρα οἱ πρέσβεις ἀνακοίνωσαν
με ποιούς ὅρους
οἱ Λακεδαιμόνιοι δέχονταν να συνάψουν
τὴν εἰρήνην·
μιλώντας ἐξ' ονόματος των πρέσβεων
ο Θηραμένης ἔλεγε
ὅτι πρέπει
να υπακούσουν στους Λακεδαιμονίους
και να γκρεμίσουν τα τεῖχη.
Επειδὴ λίγοι του ἔφεραν ἀντίρρηση,
ἀλλὰ πολὺ περισσότεροι συμφώνησαν μαζί του,
αποφάσισαν να δεχτοῦν τὴν εἰρήνην.

23. Μετὰ δὲ ταῦτα Λύσανδρός τε
κατέπλει εἰς τὸν Πειραιᾶ
καὶ οἱ φυγάδες κατῆσαν
καὶ τὰ τεῖχη κατέσκαπτον
πολλῇ προθυμίᾳ
ὑπ' αὐλητρίδων,
νομίζοντες ἐκείνην τὴν ἡμέραν
ἄρχειν τῆς ἐλευθερίας τῇ Ἑλλάδι

Ἐπὶ ταῦτα ἀπὸ αὐτῶν καὶ ὁ Λύσανδρος
κατέπλευσε στον Πειραιᾶ
και οἱ ἐξόριστοι ἐπέστρεφαν στην πατρίδα τους
και ἄρχισαν να γκρεμίζουν τα τεῖχη
πολύ πρόθυμα,
ενώ οἱ αὐλητρίδες ἔπαιζαν τον αὐλό τους και
τραγουδοῦσαν,
επειδὴ νόμιζαν ὅτι ἐκείνη ἡ μέρα
ἦταν ἡ ἀρχὴ τῆς ἐλευθερίας για τὴν Ἑλλάδα.

ΚΕΙΜΕΝΟ

50. ὡς δ' εἰπὼν ταῦτα
 ἐπαύσατο,
 καὶ ἡ βουλή δῆλη ἐγένετο
 εὐμενῶς ἐπιθορυβήσασα,
 ὁ Κριτίας γνοὺς
 ὅτι εἰ ἐπιτρέψοι τῇ βουλῇ
 διαψηφίζεσθαι περὶ αὐτοῦ,
 ἀναφεύξειτο,
 καὶ ἡγησάμενος τοῦτο οὐ βιωτὸν,
 προσελθὼν
 καὶ διαλεχθεὶς τι τοῖς τριάκοντα
 ἐξῆλθε, καὶ ἐκέλευσε
 τοὺς τὰ ἐγχειρίδια ἔχοντας
 ἐπιστῆναι φανερώς
 ἐπὶ τοῖς δρυφάκτοις τῇ βουλῇ.

51. πάλιν δὲ εἰσελθὼν εἶπεν·
 Ἐγὼ, ὦ βουλή, νομίζω
 προστάτου ἔργον εἶναι οἴου δεῖ,
 ὅς ἂν ὁρῶν τοὺς φίλους
 ἐξαπατωμένους μὴ ἐπιτρέπη.
 καὶ ἐγὼ οὖν τοῦτο ποιήσω.
 καὶ γὰρ οἶδε οἱ ἐφεστηκότες
 οὐ φασιν ἡμῖν ἐπιτρέψειν,
 εἰ ἀνήσομεν ἄνδρα
 τὸν λυμαινόμενον
 φανερώς τὴν ὀλιγαρχίαν.
 ἔστι δὲ ἐν τοῖς καινοῖς νόμοις
 μηδέν
 τῶν μὲν ἐν τοῖς τρισχιλίοις ὄντων
 ἀποθνήσκειν

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Μόλις εἶπε αὐτά
 καὶ τελείωσε τὴν ἀγόρευσίν του,
 ἡ βουλή φανερά
 τὸν ἐπιδοκίμασε·
 τότε ὁ Κριτίας, ἐπειδὴ κατάλαβε
 ὅτι, ἀν ἐπιτρέψει στὴ βουλή
 νὰ αποφασίσῃ γι' αὐτὸν με ψηφοφορία,
 θὰ γλιτώσῃ
 καὶ ἐπειδὴ θεώρησε αὐτὸ ἀνυπόφορο,
 πλησίασε,
 μίλησε λίγο με τοὺς τριάκοντα,
 βγήκε ἀπὸ τὴ βουλή καὶ διέταξε
 αὐτοὺς ποὺ εἶχαν τὰ ἐγχειρίδια
 νὰ στηθοῦν φανερά
 κοντὰ στα κιγκλιδῶματα τῆς βουλῆς.

Κι ἀφοῦ ξαναμπήκε, εἶπε:
 «Εγὼ, κύριοι βουλευτές, νομίζω
 ὅτι εἶναι καθήκον κάθε ἀξίου πολιτικοῦ ηγέτη,
 ὅταν βλέπει τοὺς φίλους του
 νὰ εξαπατῶνται, νὰ μὴν το ἐπιτρέπει.
 Κι ἐγὼ λοιπὸν αὐτὸ θὰ κάνω.
 Γιατί καὶ αὐτοὶ ἐδῶ ποὺ ἔχουν σταθεῖ μπροστά
 λένε ὅτι δε θὰ μας ἐπιτρέψουν,
 ἀν ἀθωώσουμε ἕναν ἄντρα
 ποὺ βλάπτει
 ολοφάνερα τὴν ὀλιγαρχία.
 Αναγράφεται βέβαια στους νέους νόμους
 κανένας
 ἀπ' ὅσους ἀνήκουν στους τρισχιλίους
 νὰ μὴ θανατώνεται

ἄνευ τῆς ὑμετέρας ψήφου, χωρίς τη δική σας ψήφο,
τοὺς δε τριάκοντα κυρίους εἶναι να ἔχουν ὅμως οἱ τριάκοντα τὸ δικαίωμα
 να θανατώνουν
τῶν ἔξω τοῦ καταλόγου. αὐτοὺς που εἶναι ἔξω ἀπὸ τὸν κατάλογο.
ἐγὼ οὖν, ἔφη, ἐξαλείφω Εγὼ λοιπόν, εἶπε, ἐξαλείφω
 αὐτὸν ἐδῶ τὸ Θηραμένη
Θηραμένην τουτονὶ ἀπὸ τὸν κατάλογο
ἐκ τοῦ καταλόγου, με τὴ σύμφωνη γνώμη ὅλων μας.
συνδοκοῦν ἅπασιν ἡμῖν. Καὶ αὐτὸν, εἶπε,
καὶ τοῦτον, ἔφη, εμεῖς τὸν καταδικάζουμε σε θάνατο» .
ἡμεῖς θανατοῦμεν.

ΚΕΙΜΕΝΟ**ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ**

52. ἀκούσας ταῦτα ὁ Θηραμένης
ἀνεπήδησεν ἐπὶ τὴν ἐστίαν
καὶ εἶπεν:
Ἐγὼ δ', ἔφη, ὦ ἄνδρες,
ἵκετεύω τὰ πάντων ἐννομώτατα,
μὴ ἐπὶ Κριτίᾳ εἶναι
ἐξαλείφειν
μήτε ἐμὲ
μήτε ὑμῶν ὃν ἂν βούληται,
ἀλλ' νόμον
ὄνπερ οὔτοι ἔγραψαν
περὶ τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ,
κατὰ τοῦτον
καὶ ὑμῖν καὶ ἐμοὶ τὴν κρίσιν εἶναι.

Όταν άκουσε ο Θηραμένης αυτά, αναπήδησε
στο βωμό (της βουλής)
και είπε:
«Εγώ, είπε, άντρες,
σας υποβάλλω την πιο νόμιμη παράκληση απ' όλες,
να μην έχει δηλ. ο Κριτίας το δικαίωμα να
διαγράφει (από τον κατάλογο)
μήτε εμένα
μήτε όποιοι από σας θέλει,
αλλά σύμφωνα με το νόμο,
τον οποίο ακριβώς αυτοί συνέταξαν
γι' αυτούς που περιλαμβάνονται στον κατάλογο,
σύμφωνα με αυτόν
και εσείς και εγώ να δικαζόμαστε.

53. καὶ οὐκ ἀγνοῶ τοῦτο μὲν,
ἔφη,
μὰ τοὺς θεοὺς,
ὅτι οὐδὲν μοι ἀρκέσει
ὄδε ὁ βωμός,
ἀλλὰ βούλομαι
καὶ τοῦτο ἐπιδείξαι,
ὅτι οὔτοι οὐ μόνον εἰσὶ
ἀδικώτατοι περὶ ἀνθρώπους,
ἀλλὰ καὶ ἀσεβέστατοι
περὶ θεοῦς.
θαυμάζω ὑμῶν μέντοι, ἔφη,
ὦ ἄνδρες καλοὶ κάγαθοί,
εἰ μὴ βοηθήσετε
ὑμῖν αὐτοῖς,
καὶ ταῦτα γινώσκοντες

Και δεν αγνοώ βέβαια αυτό,
είπε,
μα τους θεούς,
ότι δηλ. καθόλου δε θα με βοηθήσει αυτός
εδώ ο βωμός,
αλλά θέλω
να σας αποδείξω και το εξής,
ότι δηλαδή αυτοί είναι όχι μόνο
πολύ άδικοι απέναντι στους ανθρώπους,
αλλά και πολύ ασεβείς
απέναντι στους θεούς.
Απορώ όμως με σας, είπε,
άντρες καλοί και έντιμοι,
που δε θα βοηθήσετε
τον ίδιο τον εαυτό σας,
και μάλιστα ενώ γνωρίζετε

ὅτι τὸ ἕμὸν ὄνομα
οὐδὲν εὐεξαλειπτότερον
ἢ τὸ ὑμῶν ἐκάστου.

ὅτι τὸ δικό μου ὄνομα
δε διαγράφεται καθόλου πιο εύκολα (από τον κατάλογο)
απ' ὅ,τι τὸ ὄνομα του καθενός από σας».

54. ἐκ δὲ τούτου μὲν
ὁ τῶν τριάκοντα κήρυξ ἐκέλευσε
τούς ἔνδεκα
ἐπὶ τὸν Θηραμένην·
ἐκεῖνοι δὲ εἰσελθόντες
σὺν τοῖς ὑπηρέταις,
ἡγουμένοι αὐτῶν Σατύρου
τοῦ θρασύτατου τε καὶ ἀναιδεστάτου,
εἶπε μὲν ὁ Κριτίας:
Παραδίδομεν ὑμῖν τουτονί, ἔφη,
Θηραμένην κατακεκριμένον
κατὰ τὸν νόμον·
ὑμεῖς δὲ οἱ ἔνδεκα
λαβόντες
καὶ ἀπαγαγόντες οὓς δεῖ
τὰ ἐκ τούτων πράττετε.

Ἔστερα ἀπὸ αὐτό
ὁ κήρυκας τῶν τριάκοντα κάλεσε
τούς ἔντεκα
να συλλάβουν τὸ Θηραμένην·
κι ὅταν ἐκεῖνοι μπήκαν μέσα
μαζὶ με τοὺς ὑπηρέτες τοὺς,
ἔχοντας επικεφαλῆς τὸ Σάτυρο,
τὸ θρασύτατο καὶ ἀναιδέστατο,
εἶπε ὁ Κριτίας:
«Σας παραδίδουμε αὐτὸν ἐδῶ, εἶπε,
τὸ Θηραμένην που ἔχει καταδικαστεῖ
σύμφωνα με τὸ νόμο.
Καὶ σεις οἱ ἔντεκα,
αφοῦ τὸν συλλάβετε
καὶ τὸν οδηγήσετε ὅπου πρέπει,
να ἐκτελέσετε τὰ περαιτέρω».

ΚΕΙΜΕΝΟ**ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ**

55. ὡς δὲ ταῦτα εἶπεν,
εἶλκε μὲν ὁ Σάτυρος
ἀπὸ τοῦ βωμοῦ,
εἶλκον δὲ οἱ ὑπηρέται.
ὁ δὲ Θηραμένης
ὥσπερ εἰκὸς
καὶ θεοὺς ἐπεκαλεῖτο
καὶ ἀνθρώπους καθορᾶν
τὰ γινόμενα.
ἢ δὲ βουλή
ἡσυχίαν εἶχεν, ὁρῶσα
καὶ τοὺς ἐπὶ τοῖς δρυφάκτοις
ὅμοιους Σατύρω
καὶ τὸ ἔμπροσθεν τοῦ βουλευτηρίου
πλήρες τῶν φρουρῶν,
καὶ οὐκ ἀγνοοῦντες
ὅτι παρῆσαν ἔχοντες ἐγχειρίδια.

56. οἱ δ' ἀπήγαγον τὸν ἄνδρα
διὰ τῆς ἀγορᾶς
μάλα μεγάλη τῇ φωνῇ δηλοῦντα
οἷα ἔπασχε.
λέγεται δ' ἔν ῥῆμα καὶ τοῦτο αὐτοῦ.
ὡς εἶπεν ὁ Σάτυρος
ὅτι οἰμώξειτο,
εἰ μὴ σιωπήσειεν,
ἐπήρητο·
« Ἄν δὲ σιωπῶ ἄρ',
ἔφη, οὐκ οἰμώξομαι;

Μόλις εἶπε αὐτά (ο Κριτίας),
ο Σάτυρος προσπαθοῦσε να αποσπάσει (το Θηραμένη)
ἀπὸ το βωμό,
το ἴδιο ἔκαναν και οι βοηθοί του.
Τότε ο Θηραμένης,
ὅπως βέβαια ἦταν φυσικό,
επικαλοῦνταν και θεοὺς
και ανθρώπους να δουν καλά
αὐτά που γίνονταν.
Αλλά οι βουλευτές
ἀδρανοῦσαν, γιατί ἔβλεπαν
ὅτι και αυτοί που ἦταν κοντά στα κιγκλιδῶματα
(ἦταν) ὅμοιοι με το Σάτυρο
και ὅτι ο χώρος μπροστά στο βουλευτήριο
(ἦταν) γεμάτος ἀπὸ τους φρουροὺς
και γιατί γνώριζαν
ὅτι αυτοί παρευρίσκονταν οπλισμένοι με εγχειρίδια.

Και αυτοί (= οι ἔντεκα) ἔσυραν τον ἄντρα
περνώντας (τον) μέσα ἀπὸ την αγορά,
ενῶ αὐτός φώναζε με πολύ μεγάλη φωνή
τι πάθαινε.
Λένε και αὐτὴν τη φράση αὐτοῦ.
Μόλις του εἶπε ο Σάτυρος
ὅτι θα θρηνήσει,
αν δε σωπάσει,
τον ρώτησε·
«Αν σιωπῶ ἄραγε,
εἶπε, δε θα θρηνήσω;»

καὶ ἐπεὶ γε τὸ κώνειον ἔπιε
ἀποθνήσκειν ἀναγκαζόμενος,
ἔφασαν αὐτόν
ἀποκοτταβίσαντα τὸ λειπόμενον

εἶπεῖν ἄ

«Κριτία τοῦτ' ἔστω τῷ καλῷ».

καὶ τοῦτο μὲν οὐκ ἀγνοῶ,

ὅτι ταῦτα ἀποφθέγματα

οὐκ ἀξιόλογα,

ἐκεῖνο δὲ κρίνω

τοῦ ἀνδρὸς ἀγαστόν,

τὸ τοῦ θανάτου παρεστηκότος

μήτε τὸ φρόνιμον

μήτε τὸ παιγνιώδες

ἀπολιπεῖν ἐκ τῆς ψυχῆς.

Και ὅταν ἔπινε τὸ κώνειο,
καθὼς ἀναγκαζόταν νὰ πεθάνει,
λένε ὅτι αὐτός,

αφού ἐρίξε κάτω σταγόνα σταγόνα ὅ,τι ἀπέμενε στο
ποτήρι, ὅπως στο παιχνίδι με τὸν «κότταβο»,
εἶπε:

«αὐτὸ στην υγιεία του ὁμορφου Κριτία».

Και δὲν ἀγνοῶ βέβαια αὐτό,

ὅτι δηλαδὴ αὐτὰ δὲν (εἶναι) ἀποφθέγματα

ἀξιόλογα,

ὅμως κρίνω ἀξιοθαύμαστο αὐτό

τὸ στοιχεῖο τοῦ ἀντρα,

τὸ ὅτι δηλαδὴ ἀκόμα και τὴν ὥρα που πλησίαζε

ὁ θάνατος

μήτε ἡ αυτοκυριαρχία

μήτε τὸ χιούμορ τοῦ

δὲν ἔλειψε ἀπὸ τὴν ψυχὴ τοῦ.

